

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
& ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Αθήνα, 8-01 -2021
Αρ. Πρωτ:Δ1 / ΓΠ οικ.986

Ταχ. Δ/νση : Αριστοτέλους 17
Ταχ. Κώδικας : 104 33
Τηλέφωνο : 2132161344
e-mail : ddy@moh.gov.gr
Fax : 2132161907

ΠΡΟΣ : Όπως Π.Α.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

ΘΕΜΑ: Συστάσεις για την επαναλειτουργία των εκπαιδευτικών μονάδων με έμφαση στον εξαερισμό των εσωτερικών χώρων τους κατά τη χειμερινή περίοδο με απώτερο σκοπό τον περιορισμό της διασποράς του ιού SARS CoV-2.

- Σχετ:**
- α. Η Δ1 (δ)/ΓΠ οικ. 26335/23-04-2020 Εγκύκλιος της Υπηρεσίας μας με θέμα «Λήψη μέτρων διασφάλισης της Δημόσιας Υγείας από ιογενείς και άλλες λοιμώξεις κατά τη χρήση κλιματιστικών μονάδων» (ΑΔΑ 6Β05465ΦΥΟ-ΨΣΓ)
  - β. Η Δ1(δ)/ΓΠ οικ. 49524/03-08-2020 Εγκύκλιος της Υπηρεσίας μας με θέμα «Επικαιροποίηση της Δ1 (δ)/ΓΠ οικ. 26335/23-04-2020 Εγκυκλίου - Διευκρινίσεις για τη χρήση κλιματισμού κατά τη θερινή περίοδο» (ΑΔΑ: ΨΥ5Ε465ΦΥΟ-ΦΤΟ)
  - γ. Η Δ1/Γ.Π.οικ.28953/7.5.2020 Εγκύκλιος της Υπηρεσίας μας με θέμα: «Μέτρα προστασίας της Δημόσιας Υγείας (μέσω καθαρισμού και εφαρμογής απολυμαντικών μέσων σε επιφάνειες) στο πλαίσιο αποφυγής της διασποράς του κορωνοϊού SARS-CoV-2 μετά την επιστροφή στις Σχολικές Μονάδες και στους φορείς που προσφέρουν εκπαιδευτικές υπηρεσίες» (ΑΔΑ ΨΗΙΚ465ΦΥΟ-3ΒΑ)
  - δ. Η Δ1(δ)/ ΓΠ οικ. 81816/18-12-2020 Εγκύκλιος της Υπηρεσίας μας με θέμα «Συστάσεις για τον εξαερισμό εσωτερικών χώρων κατά τη χειμερινή περίοδο υπό το πρίσμα της πανδημίας του ιού SARS CoV-2» (ΑΔΑ: ΩΕΝΓ465ΦΥΟ-ΟΦΛ)
  - ε. Η Δ1α/ΓΠ οικ. 67581/22-10-2020 Εγκύκλιος της Υπηρεσίας μας με θέμα «Συστάσεις αναφορικά με την χρήση της μάσκας στο πλαίσιο της πανδημίας COVID-19» (ΑΔΑ: 6Φ3Ι465ΦΥΟ-ΤΗΙ)
  - στ. Το κείμενο οδηγιών «Practical Steps for the deployment of Good Ventilation Practices in Schools V2» του Υπουργείου Παιδείας της Ιρλανδίας (έκδοση: 30/11/2020)
  - ζ. Το κείμενο οδηγιών «Lueften in Schulen» του Υπουργείου Περιβάλλοντος της Γερμανίας (έκδοση: 15/10/2020)
  - η. Το κείμενο Οδηγιών (έκδοση 25/9/2020) DGUV «Coronavirus - Hinweise für den Kita- und Schulweg

Με αφορμή την επαναλειτουργία των εκπαιδευτικών μονάδων και λαμβάνοντας υπόψη ότι κατά τη διάρκεια των μαθημάτων, οι εσωτερικοί χώροι των αιθουσών διδασκαλίας δεν αερίζονται ενδεχομένως επαρκώς, με κίνδυνο διασποράς του ιού SARS-CoV-2, σας ενημερώνουμε για τα ακόλουθα¹:

Ο τακτικός αερισμός των χώρων βελτιώνει την ποιότητα του εσωτερικού αέρα και μειώνει τη συγκέντρωση των παθογόνων μικροοργανισμών στον αέρα του χώρου, μειώνοντας αντιστοίχως την πιθανότητα διασποράς και πιθανής μετάδοσης ασθενειών μεταξύ των ατόμων που ευρίσκονται στον χώρο. Επιπλέον η συχνή ανανέωση του αέρα βοηθάει στη βελτίωση της ποιότητας του αέρα των εσωτερικών χώρων λόγω και της μείωσης των συγκεντρώσεων διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) σε αυτό.

Για τους ανωτέρω λόγους και με σκοπό την αποφυγή διασποράς του ιού SARS-CoV-2 θα πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα για τον συχνό και συστηματικό αερισμό των αιθουσών διδασκαλίας, ως ακολούθως:

1. Οι αίθουσες θα πρέπει να αερίζονται πλήρως για τουλάχιστον 15 λεπτά **πριν την έναρξη της λειτουργίας τους**.
2. Τα παράθυρα θα πρέπει να παραμένουν πλήρως ανοικτά για τουλάχιστον 15 λεπτά κατά τη διάρκεια των διαλειμμάτων και των σχολικών γευμάτων καθώς και μετά την αποχώρηση των μαθητών.
3. Κατά τη διάρκεια των μαθημάτων, τα παράθυρα των αιθουσών θα πρέπει να ανοίγουν πλήρως τουλάχιστον για 5 λεπτά ανά 20λεπτο, ή μία φορά κατά τη διάρκεια της 45λεπτης ώρας διδασκαλίας, ώστε να ανανεώνεται πλήρως ο εσωτερικός αέρας. Όσο μεγαλύτερη είναι η διαφορά θερμοκρασίας μεταξύ εσωτερικού και εξωτερικού χώρου, τόσο πιο γρήγορα επιτυγχάνεται η ανανέωση του αέρα. Κατά τη διάρκεια της χειμερινής περιόδου, τα 5 λεπτά θεωρούνται επαρκής χρόνος για την πλήρη ανανέωση του αέρα, υπό την προϋπόθεση της ανανέωσης του εσωτερικού αέρα κάθε 20 λεπτά.
4. Οι **κοινόχρηστοι χώροι** (βιβλιοθήκες, τουαλέτες, σχολικά γυμναστήρια) θα πρέπει να αερίζονται **συνεχώς και πλήρως**, δεδομένου ότι χρησιμοποιούνται από διαφορετικές ομάδες ατόμων.
5. Θα πρέπει να εξασφαλίζεται η **πρόσβαση** για το άνοιγμα των παραθύρων (ειδικά σε περιπτώσεις, που βρίσκονται σε ψηλότερα σημεία για λόγους ασφαλείας) και επίσης ότι τα ανοίγματα των συστημάτων εξαερισμού δεν παρεμποδίζονται με κανέναν τρόπο, πχ κρεμασμένες αφίσες κ.λπ.

---

¹ Κείμενο οδηγιών «Lueften in Schulen» του Υπουργείου Περιβάλλοντος της Γερμανίας (έκδοση: 15/10/2020)

6. Σε ψυχρότερες καιρικές συνθήκες η επίδραση των χαμηλών θερμοκρασιών μπορεί να μετριαστεί ανοίγοντας τα παράθυρα, που βρίσκονται άνωθεν των θερμαντικών σωμάτων.
7. Σε περίπτωση λειτουργίας κλιματισμού όλα τα υφιστάμενα συστήματα εξαερισμού και κλιματισμού θα πρέπει να ρυθμιστούν στο μέγιστο ποσοστό εισαγωγής νωπού αέρα. Το άνοιγμα των παραθύρων συνιστάται για τη βέλτιστη ανανέωση του εσωτερικού αέρα. Για τη χρήση συστημάτων κλιματισμού υπενθυμίζονται και οι συστάσεις των (α) και (β) σχετ. εγκυκλίων.
8. Εάν **υφίστανται πόρτες πυρασφάλειας**, αυτές θα πρέπει να παραμένουν κλειστές, να μην αξιοποιούνται ως ανοίγματα για τον αερισμό του κτιρίου και να χρησιμοποιούνται όπως προβλέπεται από το σχέδιο πυρασφάλειας του κτιρίου.
9. Για λόγους αποφυγής της διασποράς του ιού **τονίζονται τα ακόλουθα**:
  - Το άνοιγμα αποκλειστικά των εσωτερικών θυρών των αιθουσών θα πρέπει να αποφεύγεται καθώς υπάρχει κίνδυνος μεταφοράς αερολυμάτων από τη μία αίθουσα στην άλλη μέσω των διαδρόμων. Για το λόγο αυτό απαιτείται και το **παράλληλο άνοιγμα των παραθύρων** και της εσωτερικής πόρτας της αίθουσας.
  - Το άνοιγμα των παραθύρων αποκλειστικά σε θέση ανάκλισης δεν εξασφαλίζει τον επαρκή αερισμό της αίθουσας, ακόμη κι αν διατηρούνται σε αυτή τη θέση καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας.

Σε κάθε περίπτωση, και για λόγους προστασίας της Δημόσιας Υγείας, οι συστάσεις της παρούσας θα πρέπει να εφαρμόζονται σε συνδυασμό με το σύνολο των συστάσεων για την προστασία από την εξάπλωση του κορωνοϊού SARS CoV-2 (**υγιεινή των χεριών, χρήση μάσκας κλπ**).

Επίσης συνιστάται² η μεταφορά και η παραλαβή παιδιών από / προς το σχολείο να γίνεται κατά το δυνατόν από ένα σταθερό πρόσωπο αναφοράς ή ένα άτομο της κατοικίας του παιδιού.

Τέλος υπενθυμίζονται οι γενικότερες συστάσεις της (γ) σχετ. αναφορικά με την ανάγκη λήψης των απαραίτητων μέτρων **για τον καθαρισμό και την απολύμανση επιφανειών των εκπαιδευτικών μονάδων** καθώς και της (δ) σχετ. αναφορικά με τον **εξαερισμό εσωτερικών χώρων κατά τη χειμερινή περίοδο υπό το πρίσμα της πανδημίας του ιού SARS CoV-2**.

**Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ**

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΡΕΖΕΡΑΚΟΣ

---

² Deutsche Gesetzliche Unfallversicherung e.V. (DGUV) «Coronavirus - Hinweise für den Kita- und Schulweg» 25.9.20 (<https://publikationen.dguv.de/widgets/pdf/download/article/3837>)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

1. Υπουργείο Παιδείας

Γραφείο Υπουργού

(με την παράκληση να ενημερωθούν οι εκπαιδευτικές μονάδες ευθύνης σας)

Ανδρέα Παπανδρέου 37

15180 Μαρούσι

2. Υπουργείο Εσωτερικών

Γραφείο Υπουργού

(με την παράκληση να ενημερωθούν οι μονάδες ευθύνης σας [βρεφονηπιακοί -παιδικοί σταθμοί])

Σταδίου 27

105 59 Αθήνα

Εσωτερική Διανομή:

1. Γρ. κ. Υπουργού Υγείας
2. Γρ. κ. Γενικού Γραμματέα Δημόσιας Υγείας
3. Γρ. κ. Προϊσταμένης Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας & Ποιότητας Ζωής
4. Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Υγιεινής Περιβάλλοντος